



Міністерство освіти і науки України

Мукачівський державний університет

Київський національний університет харчових технологій

Луцький національний технічний університет

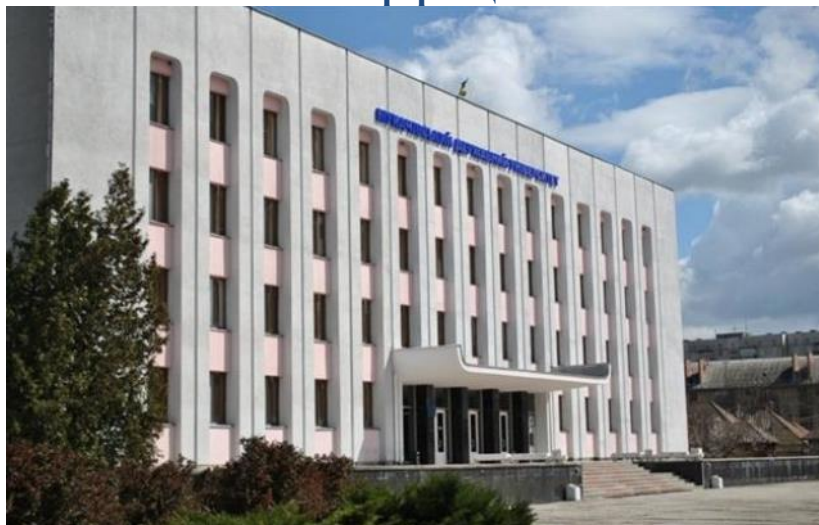
ДВНЗ Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

Полтавський університет економіки і торгівлі

Ужгородський торговельно-економічний інститут КНТЕУ

«РЕАЛІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ В УМОВАХ ІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ»

**Тези доповідей VI Всеукраїнської науково-практичної інтернет-
конференції**



**Мукачево
24 березня 2023 р.**

УДК 640.4:332.135(043.2)

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет

Науково-технічною радою Мукачівського державного університету

(протокол № 3 від 26 квітня 2023 року)

Реалії та перспективи розвитку індустрії гостинності в умовах інтеграційних процесів: тези доповідей VI Всеукраїнської науково-практичної конференції. – Мукачево: РВВ МДУ, 2023.- 77 с.

Відповідальний за випуск – доктор економічних наук, професор Мілашовська О.І.

У збірнику тез висвітлюються погляди науковців, аспірантів, слухачів магістратури, представників підприємницьких структур на актуальні проблеми розвитку туристичної та готельно-ресторанної сфери України і світу. Тематика конференції охоплює дослідження особливостей туристичного та готельно-ресторанного бізнесу в сучасних умовах на рівні світової та національної економіки, регіонів та підприємств.

УДК 640.4:332.135(043.2)

Матеріали подано в авторській редакції. Автори опублікованих матеріалів несуть відповідальність за підбір, точність наведених фактів, цитат, статистичних даних, галузевої термінології, інших відомостей.

© Мукачівський державний університет, 2023

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ В СУЧАСНИХ УМОВАХ	42
ПАШ В.Й., ІЛЬТЮ Т.І. СИСТЕМА ЗБАЛАНСОВАНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦТВА У СФЕРІ РЕКРЕАЦІЇ ТА ГОТЕЛЬНО РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ	44
СКОПЕНКО Н.С. РИЗИКОВАНІСТЬ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ В СУЧАСНИХ УМОВАХ	45
ЮРЧЕНКО Д., ЧОРІЙ М.В. АНАЛІЗ ДИНАМІКИ ТРАНЗАКЦІЙ ЗАКЛАДІВ ГРОМАДСЬКОГО ХАРЧУВАННЯ ТА СТРАТЕГІЯ РОБОТИ У 2023 РОЦІ	47
Секція 4. Адаптація готельно-ресторанного бізнесу до реалій сьогодення	
ГНИБІДА О., МІЛАШОВСЬКА О.І. УПРАВЛІННЯ ЕКСПЛУАТАЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО ПІДПРИЄМСТВА В КРИЗОВИХ УМОВАХ	50
ДЖУЛАЙ М.В. АДАПТАЦІЯ ЦІННІСНОЇ ПРОПОЗИЦІЇ РОБОТОДАВЦЯ ДО РЕАЛІЙ СЬОГОДЕННЯ	52
КИРНІС Н.І. РЕСТОРАННИЙ БІЗНЕС ПОЛТАВЩИНИ В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ	53
МОХАТІЙ Д., МОЛНАР-БАБІЛЯ Д.І. АНАЛІЗ РОБОТИ РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ В УМОВАХ ВІЙНИ	55
ПЕТРИШИН Н.З., УДВОРГЕЛІ Л.І. ОСНОВНІ ФОРМАТИ ТА ТРЕНДИ РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ ПІД ЧАС ВІЙНИ	56
П'ЯНКОВ В.С. ФЕНОМЕН «ГОСТИННОСТІ» - ЯК ОЗНАКА ІДЕНТИЧНОСТІ УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІЇ	57
ХАУСТОВА І., ГОЛОВКО О.М. РОЗВИТОК САНАТОРНО-КУРОРТНИХ ЗАКЛАДІВ ЗАКАРПАТТЯ В УМОВАХ ВІЙСЬКОВОГО СТАНУ	59
Секція 5. Світові досягнення та інноваційні технології в туристичному та готельно-ресторанному бізнесі	
БОРОВИК Т., СИЛЬЧУК Т.А. ДОПОВНЕНА РЕАЛЬНІСТЬ, ЯК ІННОВАЦІЯ В РЕСТОРАННОМУ БІЗНЕСІ	60
ВЛАСЕНКО М., УДВОРГЕЛІ Л.І. ВИКОРИСТАННЯ ПЛАТФОРМИ «INSTAGRAM», «FACEBOOK», «TWITTER» ДЛЯ ЕФЕКТИВНОЇ ПРАЦІ РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ: ПЛЮСИ І МІНУСИ	61
ЗУБАР Н.М., КОСЯК І.В. «ЗЕЛЕНІ» ІННОВАЦІЇ ТА ТЕХНОЛОГІЇ В ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ	63
КОВАЛЬ З., СИДОРУК С.В. РЕБРЕНДИНГ ЯК ЕЛЕМЕНТ ПОПУЛЯРИЗАЦІЇ ЗЕЛЕНОГО ТУРИЗМУ У ВОЛИНСЬКІЙ ОБЛАСТІ	66
ЛЕПКІЙ М.І., ПОДОЛЯК В.М. ІННОВАЦІЙНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ГАСТРОНОМІЧНОГО ТУРИЗМУ В УМОВАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ	67
ЛІПІНСЬКА К. В. ТЕХНОЛОГІЧНІ ІННОВАЦІЇ В РЕСТОРАННІЙ ІНДУСТРІЇ	69
МОРТОВ М., ГОЛОВКО О.М. АНАЛІЗ СУТНОСТІ СЕРВІСНОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННИХ ПІДПРИЄМСТВ	71
НОВАК Є., МОЛНАР-БАБІЛЯ Д.І. ПОТЕНЦІЙНА ПРИБУТКОВІСТЬ ЯК ОСНОВА ДЛЯ МЕТОДИКИ КЛАСИФІКАЦІЇ УЧАСНИКІВ КЛАСТЕРУ ТУРИЗМУ І ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОЇ СПРАВИ	73
ПЛЮЩ С.А., МОСКВІЧОВА О.С. ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ КОМАНДНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ У ТУРИСТИЧНОМУ БІЗНЕСІ	75

оптимізація меню, робота в межах запланованого food cost в умовах нестабільних цін на продукти.

4. Стратегічні сесії мають підкріплюватися щоденною взаємодією з командою.

5. Моментальна реакція на будь які зміни та тимчасова перебудова процесів за необхідності - must для будь якого бізнесу в Україні зараз.

6. Маркетингові стратегії закладів також суттєво змінюються. За відсутності великих бюджетів на просування компанії шукають нові шляхи для комунікації з гостем: роблять ставку на емоційній залученості, партнерствах, побудові спільнот навколо брендів.

Але головний виклик зараз – допомагати країні, створювати робочі місця і дуже багато працювати, тому що іншого шляху до перемоги немає.

1. Як змінилася відвідуваність закладів України за рік / Реве та стогне ресторатор [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://t.me/restorator_reve/1934

2. Я. Зуєва. Стратегія роботи у 2023 році: як працюють ресторатори в умовах тотальної невизначеності / Я. Зуєва [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.restorator.ua/post/strategy_2023

Секція 4. Адаптація готельно-ресторанного бізнесу до реалій сьогодення

УДК 338.486.1:338.486.2:640.412:640.43:338.124.4

ГНИБІДА О.

магістр

Мукачівський державний університет

м. Мукачево

МІЛАШОВСЬКА О.І.

доктор економічних наук, професор

Мукачівський державний університет

м. Мукачево

УПРАВЛІННЯ ЕКСПЛУАТАЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО ПІДПРИЄМСТВА В КРИЗОВИХ УМОВАХ

У перші місяці війни, у зв'язку з масовою евакуацією та виїздом на безпечну територію жителів прикордонних територій з росією спостерігалася висока завантаженість готельно-ресторанних підприємств на території Закарпатської області. Багато підприємств розміщували переселенців та їх сім'ї. Більшість з них змушені були звикати до нового формату прийому та обслуговування гостей, адже необхідно було забезпечувати належний рівень обслуговування в повному форматі та безпеку. Необхідність в швидкій адаптації до умов, що склалися, зумовила застосування інновацій та знаходження нових технологій з надання послуг гостинності, визначила нові умови роботи з дотриманням усіх стандартів безпеки та належної якості послуг, виконання ефективних та швидких дій з антикризового управління від власників готельно-ресторанних підприємств.

Готельно-ресторанні підприємства найкоротші терміни здійснювали диверсифікацію своєї діяльності, оновлювали послуги та продукцію, канали доставки продукції, змінюючи маркетингову стратегію тощо.

Тривалість війни неможливо спрогнозувати, тому готельно-ресторанним підприємствам важко, а то й неможливо пристосовуватись до нових умов ведення бізнесу: забезпечити діяльність готельно-ресторанного підприємства, пов'язаної із наданням послуг, отриманням доходу, прибутку та його фінансового розподілу, існування та взаємозв'язки в умовах ринку; належне відтворення та розвиток людського капіталу суб'єктів готельно-туристичного бізнесу, оплати праці, соціальної відповідальності;

збереження власності, капіталу, цілісних майнових комплексів, матеріальних та фінансових активів, інвестованих у готельно-туристичну інфраструктуру [1].

У процесі надання готельних послуг відбувається детермінація потреби готелів у різноманітних видах ресурсах. Необхідно проаналізувати наявні ресурси підприємства та необхідну кількість ресурсів (сукупність засобів, запасів, джерел і предметів праці, наявних у підприємства, і які можуть бути мобілізованими і приведеними в дію, а також використаними для досягнення його цілей) [2, с. 243], на основі чого здійснюватиметься надання комплексу послуг розміщення, тобто буде реалізовуватися матеріально-технічна політика підприємства. Готельному підприємству слід планувати достатні ресурси, щоб мати у своєму розпорядженні необхідні можливості за таких складних умов для свого розвитку та нормального функціонування відповідно до основних цілей і забезпечити високу ефективність функціонування за рахунок повного і раціонального використання всіх наявних у нього трудових і виробничих ресурсів, що забезпечують безперервність і ефективність діяльності підприємства».

У ході виконання роботи на підприємстві реалізуються ресурсні можливості. Дана робота полягає в інтенсивній і спрямованій дії персоналу компанії на ресурси, підсумком якої є нові послуги [3].

Ресурсний потенціал закладу розміщення визначається кількістю, якістю та внутрішньою структурою кожного задіяного ресурсу, а також ресурсів й інших засобів та їх джерел, які раніше не застосовувалися, але в умовах кризи передбачено їх отримання.

У період пандемії у багатьох закладах розміщення відбувалося скорочення персоналу. Основними причинами були: відсутність доходів, багато видатків: комунальні послуги, зобов'язання перед постачальниками послуг та головне – персоналом, який залишився без заробітних плат. Деяких фахівців не оминула і доля звільнень. За відсутності великої кількості гостей навіть у готелях, що залишились відкритими, були скорочені не тільки години роботи, але й кількість співробітників. [4, с. 155-156]. На початку вторгнення рашистів в Україну, масове переселення осіб із східних територій України на територію Закарпатської області зумовило перезавантаження готельно-ресторанних підприємств.

Зростання обсягів діяльності готелю безпосередньо залежить від величини накопичених ресурсів (основного і обігового капіталу, трудових ресурсів, ефективності їх використання). У процесі визначення потреб, пов'язаних з персоналом, необхідне максимальне збереження робочих місць, забезпечення оплати праці на мінімально прийнятному рівні, поліпшення умов і мотивації процесу праці, визначення можливих перспектив ресурсів і умінь компаній реалізовувати весь виробничий цикл, відтворення товарів і послуг та здатність приносити доходи тощо.

В умовах воєнного стану для закладів розміщення бажаною є орієнтація не на процес отримання прибутку, а на процеси розвитку загальноновизнаних цілей соціального значення. Деякі власники на початку російсько-української війни віддавали приміщення готелів для розміщення тимчасово переміщених осіб та їхніх сімей (одні - під впливом та натиском державних установ, інші – через почуття благодійності та допомоги суспільству, виконуючи тим самим соціальну відповідальність бізнесу. Надання послуг гостинності передбачає дослідження поведінки та вподобань споживачів, які потім трансформуються в певне відношення до послуги; індивідуальний підхід і відповідні умови для тимчасово переміщених осіб, як для осіб з особливими потребами; координації всіх комунікацій готельно-ресторанного бізнесу; планування комунікацій у відношенні до різних сегментів цільового ринку, щоб вони точніше відповідали запитам і потребам споживачів послуг гостинності; розширення безкоштовних пропозицій; .

Нівелювати кризові ситуації в сфері гостинності та допомогти як в умовах сьогодення так і в процесі повоєнного періоду зберегти або відновити готельно-ресторанний бізнес можуть допомогти такі заходи: підтримка держави та міжнародних

організацій в розробленні та реалізації різноманітних програм та проєктів; 2) проведення певних акцій спрямованих на підтримку сфери гостинності; 3) усунення перебоїв у ланцюгах поставок товарів і сировини для формування послуг розміщення та харчування, налагодження шляхів для безпечного внутрішнього туризму громадян; 4) орієнтація на надання бюджетних послуг. При формуванні антикризових програм повоєнного відновлення готельно-ресторанної сфери варто запозичувати досвід інших країн, де готельно-ресторанний бізнес функціонував в кризових умовах, зазнав втрат через кризові ситуації, зокрема війни, але у післякризовий (повоєнний) період досягли ефективного розвитку готельно-ресторанного бізнесу.

Для досягнення якісного нового рівня управління операційною діяльністю готельно-ресторанних підприємств необхідно об'єднати зусилля всіх підприємців, які працюють у сфері гостинності, (підприємства готельно-ресторанного господарства, виробників і постачальників обладнання, продуктів харчування тощо), оптимально організувати технологічний процес і гарантувати відмінну якість послуг/продукції.

1. Самодай В.П., Рибальченко С.М., Орищенко Є.М. *Антикризове управління готельним підприємством в умовах війни. Економіка та суспільство. Випуск № 44 / 2022 р.*

2. Завідна Л. Д. *Готельний бізнес: стратегії розвитку: монографія. Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2017. 600 с.*

3. *Державний стандарт України. ДСТУ ISO 9000-2001. Системи управління якістю. Основні положення і словник: чин. від 10.01.2001. – Київ : Держстандарт України, 2001. 27 с.*

4. Гищук Р. *основні тенденції та перспективи змін роботи готельних підприємств туризму в пандемічний період: організаційні та управлінські аспекти. Управління розвитком сфери гостинності: регіональний аспект : матеріали Міжнародної науково-практичної онлайн-конференції, м. Чернівці, 5 травня 2022 р. Чернівці: Технодрук, 2022. 352 с. С.154-158*

УДК 330

ДЖУЛАЙ М.В.

аспірантка

Державний торговельно-економічний університет

м. Київ

АДАПТАЦІЯ ЦІННІСНОЇ ПРОПОЗИЦІЇ РОБОТОДАВЦЯ ДО РЕАЛІЙ СЬОГОДЕННЯ

Зміна фінансових результатів українського ресторанного бізнесу залежить від територіального розміщення. Згідно дослідження компанії Poster, яка займається автоматизацією процесів готельно-ресторанного бізнесу, проаналізовано наслідки російсько-української війни за 2022 рік [1]. У Львові доходи ресторанів виросли на 42%, Дніпрі на 25-30% через постійний вплив вимушено переселених осіб у ці регіони. Серед видів ресторанного бізнесу переважають фастфуди та пекарні. Середній чек виріс на 50% у грудні 2022 року у порівнянні з 2021 роком аналогічного місяця. Фактори зовнішнього впливу на результати бізнесу: відключення світла, комендантська година, обмеження у продажі алкогольних напоїв та повітряна тривога.

Адаптація ціннісної пропозиції роботодавця під час війни спрямована на утримання працівників та підсилення соціальних політик компанії [2]. Власники компаній є лідерами та голосом бренду під час війни, тому необхідно вести постійну комунікацію з працівниками. Формат – зустрічі, де кожен може поставити запитання керівнику. Регулярна інформаційна підтримка команди компанії про новини, зміни, плани чи досягненні цілі. Важливою частиною ціннісної пропозиції роботодавця з часів COVID-19 стала підтримка психологічного благополуччя команди. Це безкоштовні консультації з



МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>